

[Amerika'nn yeni Suriye stratejisi ve Trkiye'nin saf](#)

Amerika, Suriye'yi blmek istedii zaman PYD'yi, Suriye'yi ykmak istedii zaman da Trkiye'yi kendi .safnda bulabileceini biliyor

Aran Haber Agency: Amerika'nn 14 Kasm 2017'de aklad yeni Suriye stratejisinin 30 Eyl 2015'ten .sonra oluan Suriye gerekliini deitirmeye ynelik oldu 14 Ocak 2018'de ok net bir ekilde ortaya kt :Rusya, ran, Suriye ve Hizbullah'n 30 Eyl 2015'ten itibaren yaratt Suriye gereklili u Suriye'nin gelecei, ABD ve mttefiklerinin beklentilerine gre deil, am'n ve mttefiklerinin tasarmna gre .ekillenyor

Kasm 2017, ABD'nin ID'den sonra da Suriye'den ekilmeyeceini[1] aklad tarih; 14 Ocak 2018 ise 14 [Suriye'de yaratmak istedii "vekil devlet"[2] iin 'Snr Gvenlik Gc'kuracan aklad tarih.[3 Amerika'nn yeni Suriye stratejisinin ayrntlarn yanstan bu iki tarih Suriye'nin gelecei asndan da bir dnm .noktas

Amerika'nn 3 Suriye stratejisi

Kuduz Kpek'[4] lakaplı Savunma Bakan James Mattis'in 14 Kasm'daki aklamas, Washington'un' .2011'den bu yana uygulad stratejilerden ncsn yanstyor Washington'un ilk stratejisi, dnemin ABD Bakan Barack Obama'nn 18 Austos 2011'de Suriye .cumhurbakanna yapt ekilme arsyla ortaya konu Amerika, Suriye'de rejimi devirmeyi ngren bu strateji erevesinde tm mttefikleriyle birlikte 2013 ylna .kadar Suriye'ye kar bir vekalet sava yrtt Austos 2013'te Dou Guta'ya taplan kimyasal saldr, Amerika'nn iki yl boyunca liderliini yapt vekalet 21 .savann kontroln kaybettiini anlamasn salad Amerika bu saldrda kendisini Suriye savann iine ekmek isteyen mttefiklerinin parmak izini grd iin 'krmzizgi' olarak niteledii kimyasal saldrdan dolay am' cezalandrmak yerine rejim devirme stratejisini .askya ald te kontroln kaybetti vekalet savan toparlamaya odaklanan Amerika, Haziran 2014'ten sonra am'2013 ynetiminin ID veya Nusra hilafetinden baka alternatifinin olmadn grd iin rejim devirme hedefinden .tamamen vazgemek zorunda kald den 2013'e kadar geerli olan stratejinin 'rejim devirme' hedefi, 11 Eyl 2014'te[5] 'ID'le mcadele"2011 .olarak deitirildi

Amerika'nn ID sayesinde yasallaan yasad rol

ID'le mcadele stratejisi', Amerika'ya 2011'de tek bir askeri s bile alamadan ekilmek zorunda kald' .Irak'a geri dnme ve hibir zaman giremedii Suriye'ye ise girme imkan verdi Badat'n onay oldu iin Irak'ta yasallk sorunu yaamayan Amerika, Suriye'de yasad bir pozisyona dme .pahasna "terrlle savata" am'la koordinasyonu reddetti am ve mttefikleri ise Amerika'nn Suriye ile savamak yerine 'terrlle savamaya'balamasn olumlu bir adm .olarak grd iin Amerika'nn yasad askeri varln ok da sorun etmedi Amerika'nn Suriye'deki askeri rolnn yasadlna getirebilecei tek izah, 'terrlle sava' tek gvencesi ise John .Kerry'nin ifadesiyle bu savan 'uzun soluklu'[6] olmasyd Washington, belki de eski Savunma Bakan Leon Panetta'nn ifadesiyle '30 yl' srebilecek[7]bir sava ngrsne sahip oldu iin, Suriye'deki askeri varln ID'le sava gerekeseine dayandrmakta bir saknca .grmemiti

Halbuki Amerika, bu gereke ile askeri rolnn geleceini kendi kararna deil, dsal bir gelimeye bal hale .getirmi oluyordu

Nitekim ID'le sava gerekeseiyle 30 yl Irak ve Suriye'de kalma hevesine sahip olan Amerika, 3 yl iinde

.ID'i temizleyen Badat, am, Tahran ve Moskova'nın 'artık gidebilirsin' mesajıyla karlat Suriye ile sava seeneine dn tehdidi

Kasm ite bu sebeple hem Amerika'nın askeri varl, hem de Suriye'nin gelecei asndan bir dnm 14 .noktas

nk Amerika, 14 Kasm'da "Cenevre'de diplomatik bir zme varncaya kadar" askerlerini ekmeyeceini aklayarak Suriye'deki varln kendi dnda bir faktre baml olmaktan karp tamamen kendi kararna bal hale .getirmi oldu

te yandan, bu aklama ile d dnyaya u mesaj verdi: 'Rejim devirme hedefine ulaamam olsam da '!Suriye'de beni memnun etmeyen her trl zm hala sabote edecek gcm var

Astana sreci ile Suriye'nin toprak btnln garanti eden zme doru

Askeri alanda, Suriye ordusu ve mttefiklerinin son bir yllk kazanmlar; Siyasi alanda da Rusya, ran ve .Trkiye'nin yer ald Astana sreci, Suriye'yi toprak btnln garantiye alan bir zme yaklatryor

.Astana srecinin yaratt zeminde Suriye'yi toprak btnl iinde zme yaklatran u kazanmlar elde edildi

.Trkiye'nin Astana srecine girmesi, 'lml' silahl gruplarla terrorist saylan gruplarn ayrmasn salad - .lkenin ekonomi bakenti Halep kurtarld -

atmaszlk blgeleri oluturulmas plan sayesinde 'lml' diye nitelenen silahl gruplar, atmalardan uzak - .tutuldu; bylece Suriye ordusu ve mttefiklerinin terrorist saylan gruplarla sava kolaylat

.Yaklak 470 kilometre uzunluundaki Lbnan snr silahl gruplardan temizlendi - .rdn ve Irak snrna kadar olan topraklarn ok byk bir blm yeniden devlet kontrolne alnd -

ylnda Trkiye ve Suudi Arabistan tarafndan Fetih Ordusu ad altnda birletirilen 'lmlarla' 2015 - 'terroristlerin' Astana srecinde ayrmas, dlib'in ve srail snr hattnn yeniden devlet kontrolne alınmasnn .zeminlerini yaratt

ID'in toprak hakimiyetine 2017'nin Aralk aynda son veren Suriye ordusu ve mttefikleri; 2018'in - .hemen banda dlib, am krsal ve Kuneytra'daki silahl gruplar zerinde bask kurmaya balad

Amerika ve srail kaygsnn sebepleri

Suriye'nin ulusal egemenliini ve toprak btnln garanti eden bir zmn ekillenmeye balamas, Amerika'y ve .srail'i dorudan; Trkiye'yi ise dolayl olarak tedirgin ediyor

Suriye'nin geleceini belirleyecek siyasi zmn Cenevre yerine Soi'de piirilmesi ve ran ile Hizbullah'n .Suriye'de glenen askeri varl Amerika ile srail'i tedirgin eden faktrlr

'Trkiye'nin 'lisan' ve 'lisan- hali

.Trkiye'nin tedirginlii ise kalbi ile klcnn ya da lisan ile lisan- halinin elimesinden kaynaklanyor

Ankara kalbiyle Suriye'nin toprak btnln savunuyor; ama daha fazla topran am'n kontrolnden kmas iin .kl sallyor

Afrin ve Krtler sz konusu oldu zaman kalbini dinliyor; dlib ve 'cihatlar' sz konusu oldu zaman klcn .davransyor

rnein PYD ve YPG ile ilikisinden dolay Amerika'ya "Byle mttefiklik olmaz, byle stratejik dayanma olmaz" diye sitem ediyor; ama "Trkiye olarak tm samimiyetimizle blge politikalarımız yine de Amerika ile yrtmek istiyoruz. Bu tek tarafn isteii ile olmaz." [8] diyerek am'a kar olmas halinde Amerika ile ayn .safta durmaya hazr olduunu ilan ediyor

Amerika'y PYD ile birlikte Suriye'yi blmeye almakla suluyor; ama lkesinin toprak btnln korumak iin [savaan Suriye Cumhurbakanna terrorist diyor. [9

Amerika'nın sabotaj aralar

Suriye'deki gelimelerden en ok etkilenen Trkiye'nin bu limiti, Amerika'nın Suriye'nin toprak btnln .garanti eden zm giriimlerini sabote etmesini kolaylatryor

:Amerika'nın Suriye'nin toprak btnln garanti eden zm srelerini sabote edecek aralar unlar

PYD ile ilikiler: PYD zerklikten azna raz olmayacak bir stat talep ediyor, gl ve rgtl bir silahl gce 1-sahip. Amerika'y kendisini Trkiye'den koruyacak ve zerklik talebini garanti edecek bir g olarak gryor; .ancak hem am'la hem de Rusya ile temaslarn srdryor

PYD ile ilikiler, onun am ve Rusya'nn safna gemesini nlyor bylece Amerika'ya Suriye sorununun toprak .btnl iinde zlmesini sabote etme imkan kazandryor

Trkiye ile ilikiler: Ankara, Amerika'nn Krtlerle olan ittifakna iddetle kar kyor olsa da am'a kar her 2-zaman greve hazr gzkyor. te yandan Trkiye'nin fkesinin ve tepkisinin zirvesinde oldu bir srada dahi Amerika ile PYD ilikilerine ynelik en byk tehdidi Afrin'le snrl. Amerika ise 'Afrin operasyon alanmz deil'[10] diyerek sadece Frat'n dousuyla ilgilediini ve Trkiye'nin Afrin'e ynelik tehditlerini umursamadn .ortaya koyuyor

Ayrca PYD ile ilikilerinden dolay Amerika'ya fkelense de Amerika'nn Suriye'de PYD ile yapt eyi, yani am'n kontrolnde olmayan 'vekil devletikler' yaratmay Trkiye de dlib ve evresindeki silahl gruplarla .yapyor

zetle Amerika, Suriye'yiblme istedii zaman PYD'yi, Suriye'yi ykmak istedii zaman da Trkiye'yi kendi .safnda bulabileceini biliyor

Amerika'nn yeni Suriye stratejisinin hedefleri

ABD'nin DEA sonras Suriye politikasn koordine etmekten sorumlu yetkilisi David Satterfield'in' :sylediklerinden anlaldna gre Amerika'nn yeni Suriye politikasn iki hedefi var

YPG/PYD ile ortak alarak, ileride tm Suriye'ye rnek olmasnn hedeflendii bir yerel ynetim modeli"" 1-kurmak." Yani PYD'nin 'demokratik konfederalizm' tezini Cenevre'de Suriye'ye zm modeli diye .sunmak

Amerika liderliindeki 'Koalisyonun Halkla ilikiler Ofisi' 14 Ocak'ta 30 bin kiilik bir 'Snr Gvenlik Gc' .kuracaklarn aklarak bu hedefi teyit etti

Washington 4 gn sonra 'Snr Gvenlik Gc' ifadesinden ark etmi olsa da[11] 'yerel gleri' eitmeye devam .ettiini vurgulayarak 'vekil devlet' kurma hedefinin geerli olduunu gstermi oldu

Ad ister 'Snr Gvenlik Gc' konsun isterse 'yerel gler' olarak konsun, Amerika'nn destekledii bu .militanlara Suriye'nin bir blmn kendi kontrolnde tutma grevi verdii son derece ak

Albay Ryan Dillon'un tarifleriyle Amerika'nn kurmak istedii 'vekil devletin' snrlar "Bata Ebu Kemal'in ".Kuzeyi ve Frat Nehri'nin dou yakasndaki alanlar olmak zere Orta Frat Vadisi boyunca kalan cepler

Vekil devlet', en iyi ihtimalle Amerika'ya Suriye'yi blme imkan kazandrak, en kt ihtimalle de' Suriye'nin geleceinin belirlenmesinde am'a ve mttefiklerine kar Amerika'nn pazarlk gcn arttracak bir .hedef olarak grlyor

Blgede daha da glendirmeyi planlad Krt silahl gcn ilerde ran ve yanda milis rgtlerine kar"" 2- [kullanmak."][12

Trkiye'nin nfuzu altndaki SO heyetinin Amerikallara sundu teklif, yeni Amerikan stratejisinin farkl .aralarla da eitlendirilmeye msait olduunu gsteriyor

SO heyeti sundu "Madem Washington'da byle bir ihtiya var, ran'a kar durma iini blgede yapabilecek en etkili g biziz. Bu yzden durdurulmu olan eit-donat program yeniden balatlmal"[13] ekindeki teklif, .denenmii yeniden denemeye gerek grmeyen Amerikallarda heyecan yaratmad

Ancak Amerika'nn yeni Suriye politikasna dair bu hedefi, Dileri Bakan Rex Tillerson'n "ABD'nin Suriye .politikasn kilit hedefi ran'n etkinliini azaltmaktr"[14] ekindeki aklamasyyla resmen teyit edilmi oldu

Sonu

.Amerika'nn yeni Suriye stratejisinde toprak btln krlgan ve merkezi otoritesi zayf bir Suriye tasarm var

Kasm 2017 tarihli aklama ile bu tasarm gerekletirilinceye kadar Amerika'nn Suriye'den ekilmeyecei 14 .ifade ediliyor

Frat'n dousundaki 'vekil devletik' Suriye'nin toprak btln krlgan hale getirecek ve Amerika'nn Suriye'ye .mdahalesini daimi klacak bir ara olarak grlyor

Amerika'ya ynelik tm itirazlarna ramen Trkiye'nin Frat Kalkan blgesi, dlib ve bugnlerde de Afrin'de .yaratmak istedii 'vekil devletikler' de Amerika'nn yeni Suriye stratejisini destekleyici bulunuyor

Rusya ve ran, Trkiye'yi Astana srecinde tutmak iin, Amerika ise kendi oyun alnn dnda grd iin Frat .Kalkan ve Afrin operasyonlarn grmezden geliyor

Bu artlar, Trkiye i politikasnda milliyeti koalisyondan sonra toprak btnl krlgan Suriye tasarmna katk .sunduu iin en ok da Amerika'nn iine yaryor
Ankara'nn kalbinin Astana'dan, klcnn ise Washington'dan yana olmas, Moskova, Tarhan ve am'n .toprak btnln garanti eden Suriye tasarmna zarar verdii ak
Ancak tasarmlarn konuulduu diplomasi masasnn artlar askeri sahada hazrlanyor. Dolaysyla 30 Eyl 2015'ten bu yana askeri dengenin artan bir hzla kimin lehine deitiine bakarak Suriye'nin siyasi .geleceine dair tahmin yapabilmek mmkn
Suriye'de rejim devirme stratejisinin geerli olduu dnemde Dostlar Grubu'nun en ateli yesi olan Trkiye'nin bugn en azndan kalbinin Astana'da olmas Moskova, Tahran ve am'n 30 Eyl 2015'ten bu .yana elde ettii askeri kazanmlarn sonucu
Trkiye'nin sadece kalbiyle deil klcyyla da Astana'dan yana olmas, Suriye'nin toprak btnln garanti eden .bir zme ulalmasn hzlandrr; mevcut tutumunu sdrmesi ise bunu durdurmaz, sadece yavalatr

Habertrk, 14 Kasm 2017. Jim Mattis, ABD'nin kararını açıkladı: Suriye'den çekilmeyeceiz [1]
<http://www.haberturk.com/jim-mattis-abd-nin-kararini-acikladi-suriye-den-cekilmeyecegiz-1713180>

Elijah J. Magnier, Kuds Haber. 18 Ocak 2018. "ABD'nin Yeni Vekil Devleti" Suriye'de Ne Kadar [2]
Yaar? http://kudushaber.com.tr/abd-nin-yeni-vekil-devleti-suriyede-ne-kadar-yasar-_d4924.html

BBC 14 Ocak 2018. ABD, SDG ile birlikte Trkiye ve Irak sınırında sınır koruma görevi oluturuyor [3]
<http://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-42682708>

BBC, 2 Aralık 2016. Trump'ın Pentagon için seti 'Kuduz Kpek' lakaplı James Mattis kim? [4]
<http://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-38179918>

El Cezire. 11 Eylül 2014. Obama ID'le mücadele stratejisini açıkladı [5]
<http://www.aljazeera.com.tr/haber/obama-isidle-mucadele-stratejisini-acikladi>

DW. 2 Haziran 2015. 'ID'le savaş yılları sürebilir' <http://www.dw.com/tr/i%C5%9Fidle-sava%C5%9F-y%C4%B1llar-s%C3%BCrebilir/a-18493002> [6]

Sabah. 8 Ekim 2014. ID ile savaş 30 yıl sürebilir <https://www.sabah.com.tr/dunya/2014/10/08/isid-ile-savas-30-yil-surebilir> [7]

Hürriyet. 13 Ocak 2018. Cumhurbaşkanı Erdoğan; apulcular bir haftayı bulmaz nasıl darmadan [8]
edeceimizi grecekler <http://www.hurriyet.com.tr/cumhurbaskani-erdogan-capulculari-bir-haftayi-40708969>

Hürriyet. 27 Aralık 2017. Cumhurbaşkanı Erdoğan: Esed bir terörist <http://www.hurriyet.com.tr/son-dakika-cumhurbaskani-erdogan-esed-bir-terorist-40691792> [9]

TRT haber. 16 Ocak 2018. Koalisyon sözcüsü Dillon: Afrin operasyonu alanımız değil [10]
<http://www.trthaber.com/haber/dunya/koalisyon-sozcusu-dillon-afrin-operasyonu-animiz-degil-346735.html>

BBC. 18 Ocak 2018 Pentagon'dan Suriye açıklaması: Yeni bir ordu ya da sınır görevi oluturmuyoruz [11]
<http://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-42727711>

Habertrk. 15 Ocak 2018. ABD Senatosu'nda Trkiye ve Kuzey Suriye konuuldu [12]
<http://www.haberturk.com/yazarlar/serdar-turgut-2025/1796559-abd-senatosunda-turkiye-ve-kuzey-suriye-konusuldu>

Habertrk, 19 Ocak 2018. SO'dan ABD'ye ibirlii ars [http://www.haberturk.com/yazarlar/serdar- \[13\]](http://www.haberturk.com/yazarlar/serdar-#turgut-2025/1802583-osodan-abdye-isbirligi-cagrisi)
[#turgut-2025/1802583-osodan-abdye-isbirligi-cagrisi](http://www.haberturk.com/yazarlar/serdar-#turgut-2025/1802583-osodan-abdye-isbirligi-cagrisi)

BBC 18 Ocak 2018. ABD Dileri Bakan Tillerson: Suriye snrndn gvenlik gc yaratmyoruz [14]
<http://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-42726323>